

FRA:n lehdistötiedote

Wien/Bryssel, 16. maaliskuuta 2016

Väärät ja vanhentuneet käsitykset vaarantavat homo- ja biseksuaalisten sekä transsukupuolisten henkilöiden (HLBT) perusoikeuksien toteutumista

EU:n perusoikeusviraston (FRA) tuoreen raportin mukaan lääkärit pitävät yhä joissakin jäsenvaltioissa homoseksuaalisuutta sairautena ja transsukupuolisuutta mielenterveyden häiriönä. Tällaiset ammattiryhmien ja päättäjien kielteiset käsitykset yhteiskunnan homo- ja biseksuaalisista sekä transsukupuolisista henkilöistä (HLBT) hankaloittavat syrjinnän ja viharikosten torjuntaa. EU:n aloitteiden myönteinen vaikutus näkyi selvästi ensimmäisessä vertailevassa kyselytutkimuksessa, jossa tarkasteltiin 19 jäsenvaltion virkamiesten, terveystyöntekijöiden, opettajien ja poliisien asenteita. HLBT-henkilöiden tarpeita koskevissa tiedoissa ja ammatillisessa koulutuksessa oli kuitenkin puutteita, jotka estivät HLBT-henkilöiden jatkuvasti kohtaaman syrjinnän ehkäisyä.

“HLBT-henkilöillä on samat oikeudet koulutukseen, terveydenhuoltoon ja yhdenvertaiseen kohteluun kuin kaikilla muillakin. Heilläkin on oikeus ihmisarvoiseen elämään, johon ei kuulu pelkoa ja syrjintää”, perusoikeusviraston johtaja [Michael O’Flaherty](#) sanoo. “FRA:n uusimmat löydökset osoittavat, että osa lääkäreistä uskoo yhä virheellisesti, että homoseksuaalisuus on sairaus. Löydökset korostavat sitä, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on annettava virkamiehille valmiudet antaa virkatehtävissään laadukasta palvelua. Näin voidaan ehkäistä useiden HLBT-henkilöiden kärsimyksiä.”

FRA esitti kysymyksiä ammattiryhmille, jotka ovat parhaassa asemassa tunnistamaan esteitä ja tekijöitä, jotka liittyvät perusoikeuspolitiikan käytännön toteutumiseen. HLBT-henkilöiden tasa-arvoisuuteen liittyviä haasteita koskevan raportin [Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people](#) keskeisiä löydöksiä ovat seuraavat:

- Yhteiskunta saattaa suhtautua HLBT-henkilöihin vihamielisesti, ja ammattilaisilla saattaa olla ennakkoluuloja, kuten esimerkiksi luulo siitä, että homoseksuaalisuus on tarttuva tauti. Siksi HLBT-henkilöiden kunnioittaminen ja heidän oikeuksiensa parantaminen edellyttää lisää [EU:n toimien luettelon](#) mukaisia myönteisiä tiedotuskampanjoita EU:n ja kansallisella tasolla.
- Tietoisuus ja tietämys HLBT-henkilöiden tarpeista on vähäistä kaikissa ammattiryhmissä. Tämä korostaa **ammatillisen koulutuksen, kansalaisyhteiskuntaan liittyvien kumppanuuksien ja yhteistyön** tärkeyttä, jotta erityisesti transihmisiin kohdistuvia ennakkoluuloja voidaan

torjua terveydenhuollossa ja edistää sitä, että he saavat yhtä laadukasta palvelua kuin muut.

- Varsinkin kouluissa tiedonpuute voi aiheuttaa kiusaamista ja ennakkoluuloja myöhemmällä iällä sekä pakottaa HLBT-nuoret salaamaan sukupuolisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteettinsä. Jäsenvaltioiden on järjestettävä yhdessä opetusviranomaisten ja koulujen kanssa kohdennettuja kampanjoita, **joilla kouluista tehdään aiempaa turvallisempia ja myönteisempiä HLBT-henkilöille.**
- HLBT-viharikokset jäävät usein tunnistamatta, ilmoittamatta ja kirjaamatta. Jäsenvaltioiden on varmistettava entistä tehokkaammin, että **viharikoksia ehkäiseviä lakeja** noudatetaan asianmukaisesti ja että HLBT-viharikoksista ilmoittamista ja niiden kirjaamista tehostetaan.

Raportissa kysyttiin virkamiehiltä, lääkäreiltä, opettajilta ja poliiseilta, mitkä lait ja politiikat suojelevat ja edistävät HLBT-henkilöiden oikeuksia ja mitkä eivät. [Kattava EU:n laajuinen katsaus HLBT-henkilöitä koskevista laeista ja politiikoista](#) on FRA:n joulukuussa 2015 julkaisemassa raportissa. Raportissa tarkastellaan myös intersukupuolisten ongelmia.

Nämä löydökset täydentävät FRA:n urauurtavaa kyselytutkimusta [EU:n HLBT-henkilöistä](#). Kyseinen tutkimus paljasti, että HLBT-henkilöt kokevat pelkoa ja syrjintää suuressa mittakaavassa EU:ssa. Kyselytutkimuksen tutkimusaineisto julkaistaan myöhemmin tänä vuonna.

Raportti on luettavissa osoitteessa [Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people](#).

Lisätietoja: media@fra.europa.eu

Puhelin: +43 1 580 30 642

Tietoa toimittajille

- EU:n perusoikeusvirasto (FRA) antaa tutkimustuloksiin perustuvaa neuvontaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden päätöksentekijöille. Näin se edistää kattavampaan tietoon perustuvaa ja kohdennetumpaa keskustelua perusoikeuksista ja antaa panoksensa perusoikeuksia koskevien toimintalinjojen laatimiseen.
- Lisätietoja perusoikeusviraston [homo- ja biseksuaalisten sekä trans- ja intersukupuolisten henkilöiden oikeuksia edistävästä työstä](#) on perusoikeusviraston verkkosivustolla.
- Nämä löydökset perustuvat yli tuhannen virkamiehen sekä lainvalvonta-alan, opetuksen ja terveydenhuollon ammattilaisen haastatteluihin vuonna 2013 seuraavissa EU:n 19 jäsenvaltiossa: Itävalta, Bulgaria, Kroatia, Tanska, Suomi, Ranska, Kreikka, Unkari, Irlanti, Italia, Latvia, Liettua, Malta, Alankomaat, Puola, Romania, Slovakia, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- Viharikoksista ilmoittamista ja niiden kirjaamista EU:ssa edistävä FRA:n työryhmä käsittelee kokouksessaan, joka pidetään 28.–29. huhtikuuta Amsterdamissa, myös nimenomaan HLBTI-henkilöihin kohdistuvia viharikoksia.